

[Aksel Larsen.]

muligt, at det kan klares dermed, og hvis vi igennem den højtærede Handelsministers Udtalelser her faar rimelig Sikkerhed for, at der vil ske noget — men vel at mærke i Aar; jeg forlanger ikke, at alting skal komme i Aar, men at Begyndelsen bliver gjort, at der sker noget reelt —, saa vil vi overveje, om vi kan trække vort Ændringsforslag tilbage. Ellers maa vi opretholde det.

Der bliver sagt af det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, at dette Forslag ikke hører hjemme under Sukkerordningen, for det er noget, der ogsaa gælder dem, der skal arbejde i Kartoffelmarkerne, og det hører egentlig hjemme under Arbejderbeskyttelsen. Ja, men det, vi behandler her, er Sukkerordningen, det er Forholdene for Roedyrknngen. Det er det Problem, man taler saa højt om: hvordan faar man Arbejdskraft i Roemarkerne? Hvordan faar man Roerne taget op? Man er saa bekymret for, at Roerne ikke skal blive saaet og passet, saa man ustandselig forhøjer Betalingen til Roedyrkerne; man er saa bekymret for, at Fabrikkerne skal have Vanskeligheder, derfor vil man nu give dem Tilladelse til at give højere Udbytte. Saa kan man ogsaa i Sukkerordningen tage Bestemmelser ind, som sikrer bedre Arbejdsforhold for disse specielle Arbejdere. Sammenligningen med Kartoffelmarkerne duer ikke rigtig. Naturligvis findes der store Kartoffelmarker, men saadanne Forhold, som der findes i de typiske Sukkerroeegne her i Landet, hvor Hundreder Tønder Land og atter Hundreder Tønder Land er udlagt med Sukkerroer, og hvor man i Dage og Uger skal arbejde derude om Efteraaret, tror jeg ikke, der findes andetsteds inden for det danske Landbrug. Det er et ganske specielt Forhold. I øvrigt vil jeg heller ikke gaa med til, at man med almindelige Bemærkninger om, at dette henhører under Arbejderbeskyttelsen eller noget andet, skal undlade at gøre noget paa et konkret Felt, naar Lejligheden er der. Lejligheden er der her, og naar det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har kunnet gaa med til de Bemærkninger, der findes i Udvalgets almindelige Betænkning, som altsaa, om end i vag og almindelig Form, siger, at der skal gøres noget specielt i Sukkerroemarkerne, saa forstaar jeg ikke, hvorfor vi skulde have denne Argumentation om, at man ikke skal gøre noget i Sukkerroemarkerne, før der bliver gjort noget i Kartoffelmarkerne.

I øvrigt vil jeg have Lov til at under-

strege — maaske har jeg talt om det før —, at nogle af de Vanskeligheder, som Sukkerroeavlerne klager over, og som de sikkert med Rette klager over, skyldes, at Transport- og Aflæsningsforhold for Sukkerroer her i Landet mildest talt er noget middelalderlige. Jeg er bekendt med, at man i visse Fabrikker har begyndt at forbedre Aflæsningsforholdene, der er ogsaa sket smaa Forbedringer af Transportforholdene, men der er langt igen, før det bliver tilfredsstillende. Som det er blevet sagt, sker det ofte, at Roerne skal paa Greben 7 Gange, før de er naaet ind i Fabrikken, og det er jo aldeles meningsløst at spille Tiden og Arbejdskraften med et saadant haardt og opslidende Arbejde. Her kan der gøres noget, men her mener jeg unægtelig, at Fabrikkerne maa gaa i Spidsen, og det er ikke, fordi jeg er ude for at rose nogen bestemt, men jeg har dog ogsaa set, at man i Nykøbing er alvorligt i Gang med at forbedre Aflæsnings- og Transportforholdene; der sker altsaa Fremskridt. De danske Sukkerfabrikker er derimod noget længere tilbage, og de har jo med den Motivering, at nu maa der gøres noget, erklæret, at nu maa de have Lov til at udvide Aktiekapitalen med 7½ Mill. Kr.

Jeg forstaar ikke rigtig, hvorfor De danske Sukkerfabrikker ikke er begyndt paa denne Modernisering for længst; jeg forstaar ikke, hvorfor de har ventet til nu, hvor Kravet er blevet rejst med saa stor og uafviselig Styrke af Dyrkerne, hvorfor de først kommer nu og siger: Nu maa vi gøre det, men saa maa vi have Lov at udvide Aktiekapitalen. Jeg forstaar slet ikke, at de siger, at de ikke har Raad til at gøre det uden at faa Lov til at udvide Aktiekapitalen. De motiverer dette med, at Aktiekapitalen er saa lille, kun 22,5 Mill. Kr., i Forhold til Balancen, som er paa 120 Mill. Kr. Men jeg synes ærlig talt, det er et Argument, der halter, for „Nykøbing“, som i den Henseende er langt længere fremme, har en Andelskapital paa 2,1 Mill. Kr., men en Balance paa 20 Mill. Kr., altsaa et langt større Misforhold mellem Kapital og Balance, og de har alligevel kunnet gaa i Gang med Arbejdet. Der finder jeg, at De danske Sukkerfabrikker i høj Grad har forsømt deres naturlige Opgave, og de skal ikke komme og fortælle, at de mangler Kapital til at gennemføre det, for naar man ser paa deres Status, faar man et Indtryk af, at Kapitalmangel just ikke er det, de lider af. Alene i de forskellige Strømpeskafter, man har paa A/S De